ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА

№ 72.





KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ***ВТОРНИКЪ***, *16-го Сентября.*—1847—*Wilno.* ***WTOREK***, *16-go Września.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 9-го Сентября.

Государь Императоръ, съ Ея Императорскимъ Высочествомъ Великою Княгинею Маріею Николаевною, съ 1-го на 2-е Сентября, изволилъ выѣхать изъ Царскаго села по Московскому шоссе, и прибылъ, въ вожделѣнномъ здравіи, въ Москву 3-го числа сего мѣсяца, въ 3½ часа по полудни.

4-го Сентября, въ 11-ть часовъ утра, Государь Императоръ изволилъ быть въ Успенскомъ Соборѣ, а оттуда во вновь строющемся Дворцѣ и, по обозрѣніи производимыхъ въономъ работъ, Его Величество изволилъ произвести на Театральной Площади смотръ двумъ баталіонамъ 2-го Учебнаго Карабинернаго Полка и одному баталіону Московскаго Кадетскаго Корпуса, коихъ Его Величество нашелъ въ отличномъ видѣ и превосходномъ состояніи по фронту; по окончаніи же означеннаго смотра, Его Величеству благоугодно было вторично обозрѣвать вновь строющееся зданіе Дворца и прилегающую къ оному Боровицкую Башню, въ коей устраивается церковь. Въ тотъ же день Государь Императоръ изволилъ осматривать сооружаемый храмъ во имя Христа-Спасителя.

5-го Сентября, въ 11 часовъ утра, Его Императорское Величество изволилъ произвесть на Ходынскомъ Полѣ смотръ войскамъ, собраннымъ при городѣ Москвѣ, и нашелъ ихъ въ отличномъ порядкѣ и превосходномъ видѣ. Того же числа, въ 5 часовъ по полудни, Его Величество благоволилъ выѣхать изъ Москвы по тракту къ Орлу.

—

Въ Московскомъ Городскомъ Листкѣ напечатано, что въ Понедѣльникъ, 1-го Сентября, въ 4-мъ часу пополудни, изволили прибыть въ Москву Ея Императорское Высочество Великая Княжна Марія Максиміліановна, и въ 12-мъ часу, Его Императорское Высочество Герцогъ Максиміліанъ Лейхтенбергскій.

—

Указъ Господину Министру Финансовъ.

Для покрытія части расходовъ, предстоящихъ въ 1847 году по устройству С.-Петербурго-Московской желѣзной дороги, признавъ нужнымъ, изъ числа назначенныхъ на сей предметъ Указомъ, даннымъ Правительствующему Сенату въ 21-й день Января сего года, четырехъ разрядовъ билетовъ Государственнаго Казначейства, а именно VIII, IX, X и XI, въ три милліона рублей серебромъ каждый, разрѣшить выпускъ послѣдняго изъ сихъ разрядовъ, а именно XI,

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 9-go Września.

Cesarz Jego Mość, z Jej Cesarską Wysokością Wielką Xiężną Maryą Nikołajewną, z 1-go na 2-gi Września, raczył wyjechać z Carskiego Sioła traktem Moskiewskim, i przybył, w pożądanem zdrowiu, do Moskwy, d. 3-go tego miesiąca, o godz 3½ po południu.

Dnia 4-go Września, o godz. 11 éj rano, Cesarz Jego Mość raczył być w Soborze Uspeńskim, a ztamtąd w nowo-budującym się Pałacu, i po obejrzeniu wykonywanych w nim robót, Jego Cesarska Mość raczył odbyć, na placu Teatralnym, przegląd dwóch batalionów 2-go Naukowego Karabinierskiego Półku, i jednego batalionu Moskiewskiego Korpusu Kadetów, które Jego Cesarska Mość znalazł we wzorowym stanie i w wybornéj postawie się we froncie. Po skończeniu rzeczonego przeglądu, podobało się Jego Cesarskiej Mości oglądać powtórnie nowo-wznoszącą się budowę Pałacu i przyległą mu Borowicką Basztę, w któréj urządza się cerkiew. Tegoż dnia Cesarz Jego Mość raczył oglądać budującą się świątynię, pod imieniem Chrystusa-Zbawiciela.

Dnia 5-go Września, o godz 11 rano, Jego Cesarska Mość raczył odbyć na Chodyńskiem Polu przegląd wojsk, zebranych pod miastem Moskwą, i znalazł je we wzorowym porządku i wybornym stanie. Tegoż dnia, o godz. 5 po południu, Jego Cesarska Mość, raczył wyjechać z Moskwy traktem do Orła.

—

W Moskiewskiéj Miejskiéj Gazecie piszą, iż w Poniedziałek, 1-go Września, o godz. 5 po południu, raczyli przybyć do Moskwy Jej Cesarska Wysokość Wielka Xiężniczka Marya Maxymilianówna, a o godz. 12, Jego Cesarska Wysokość Xiążę Maxymilian Leuchtenbergski.

—

Ukaz P. Ministrowi Skarbu.

Dla pokrycia części wydatków, przewidywanych na rok 1847 z powodu budowy St. Petersburgsko-Moskiewskiéj drogi żelaznéj, uznawszy za rzecz potrzebną, z liczby przeznaczonych na ten przedmiot Ukazem, danym Rządzącemu Senatowi d. 21 Stycznia roku teraźniejszego, cztérech seryi biletów Podskarbstwa Państwa, to jest VIII, IX, X i XI, każdą na trzy milliony rubli srébrem, dozwolić puścić w obieg ostatnią z tych seryi, to jest XI, naznaczając termin liczenia od niéj procentów od 1

съ назначеніемъ срока теченія процентовъ по оному съ 1-го Сентября 1847 г., Повелѣваю вамъ учинить по сему предмету надлежащія распоряженія и донести о томъ Правительствующему Сенату для опубликованія.

На подлинномъ собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

Петергофъ,
8-го Августа 1847 года.

—

Высочайшимъ Приказомъ, по Гражданскому Вѣдомству, 30 Августа, Попечитель Виленскаго Воспитательнаго Дома (Младенецъ Іисусъ), Коллежскій Совѣтникъ *Бялоцкій*, Всемилостивѣйше пожалованъ, за выслугу лѣтъ, Статскимъ Совѣтникомъ, со старшинствомъ съ 18 Іюля 1845 года.

—

Память сраженій, происходившихъ подъ Краснымъ 3-го, 4-го, 5-го и 6-го Ноября 1812 года, и побѣдъ, одержанныхъ Русскою Арміею надъ повелителемъ Европы, ознаменована сооруженіемъ, по Высочайшему Его Императорскаго Величества повелѣнію, памятника на Лосменской Горѣ. Исполненіе Монаршей мысли произведено, по порученію Г. Министра Финансовъ, подъ распоряженіемъ Предсѣдателя Смоленской Казенной Палаты, Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника В. Н. *Колковскаго*, и для открытія памятника, по Высочайшему повелѣнію, было назначено 21-е Мая нынѣшняго года.

Памятникъ устроенъ изъ чугуна, въ Византійскомъ готическомъ вкусѣ, вышиною съ курганомъ, платформою и крестомъ, въ 36 арш. По сторонамъ изсѣчены надписи, съ позолоченными литерами. На передней: „*Битва, при Красномъ 3, 4, 5 и 6 Ноября. Пораженіе Нея.*“ На задней: „*Взято въ плѣнъ непріятеля 26,000 человѣкъ; отбито 116 орудій.*“

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Тріестъ, 7 Сентября.

Король Прусскій прибылъ въ сей городъ въ Воскресенье въ полдень и въ тотъ же день, въ 11 часовъ вечера отправился моремъ въ Венецію. Во время своего пребыванія здѣсь Е. В. въ сопровожденіи знатнѣйшихъ здѣшнихъ особъ, осматривалъ примѣчательности города и входилъ во всѣ подробности.

Пестъ, 2 Сентября.

Здѣсь и въ Офенѣ продолжаются празднества, по случаю пріѣзда Его Высочества эрцгерцога Стефана. 30 Августа представлялись Его Высочеству офицеры арміи и главнаго штаба, а 31 числа, гражданскіе чины и депутаціи разныхъ сословій. Въ тотъ же день, вечеромъ, эрцгерцогъ посѣтилъ народный театръ, гдѣ привѣтствованъ былъ радостными восклицаніями публики.

Франція.

Парижъ, 6 Сентября.

Король ѣздилъ вчера въ Нельи, посѣтилъ тамъ новое народное училище, а потомъ возвратился въ Сенъ-Клу.

— Въ *Union Monarchique* пишутъ, что въ слѣдствіе бывшаго третьяго дня совѣщанія у Королевы Христины, въ ея дворцѣ *de Courcelles*, по полученіи депеши отъ генерала Нарваэса, отправлены къ нему значительныя суммы и векселя, которые могли бы ему доставить возможность, ожидать новыхъ событій. Въ журналѣ *Presse* пишутъ, что всевозможныя мѣры будутъ приняты, чтобы удалить отъ лица Королевы генерала Серрано и Г. Саламанку.

— Въ этомъ же журналѣ объявляютъ, что могутъ сообщить подробно все то, что произошло между Королевою Изабеллою и генераломъ Нарваэзомъ, относительно образованія новаго кабинета. Нарваэзъ посовѣтовавшись прежде съ начальниками партіи модерадосовъ, предложилъ Королевѣ именный списокъ лицамъ, долженствовавшимъ поступить въ составъ новаго кабинета. Королева обѣщала дать отвѣтъ 29 ч. въ 12 часовъ ночи.

Września 1847 r. Rozkazuję wam wydać w téj mierze stosowne rozporządzenie i zawiadomić o tém Rządzący Senat dla podania do powszechnéj wiadomości.

Na oryginale własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano:

NIKOŁAJ.

W Peterhofie,
8-go Sierpnia 1847 roku.

—

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Cywilnym, d. 30-go Sierpnia, Opiekun Wileńskiego Domu Podrzutków (Dzieciątka Jezus), Radzca Kollegialny *Białocki*, mianowany, za wysługę lat, Radzcą Stanu, ze starszeństwem od d. 18 Lipca 1845 roku.

—

Pamiątka bitew, zaszłych pod Krasnem (w gub. Smoleńskiéj) d. 3-go, 4-go, 5-go i 6-go Listopada 1812 roku, tudzież zwycięztw odniesionych przez armią Rossyjską nad rozkazodawcą Europy, utrwaloną została wystawieniem, z Najwyższego rozkazu Jego Cesarskiej Mości, pomnika na górze Łosmeńskiéj. Wykonanie myśli Monarszéj odbyło się, z polecenia P. Ministra Skarbu, pod rozrządzeniem Prezesa Izby Skarbowéj Smoleńskiéj, Rzeczywistego Radzcy Stanu *Kolkowskiego*, a na odsłonienie pomnika, z rozkazu Najwyższego, przeznaczony był dzień 21-szy Maja r. b.

Pomnik odlany z żelaza, w stylu Bizantyńskim gotyckim, ma wysokości, wraz z pagórkiem, platformą i krzyżem, 36 arszynów. Z dwóch stron położone są pozłacanemi literami napisy. Z przodu: „*Bitwa pod Krasnem 3, 4, 5, i 6 Listopada. Porażenie Neja.*“ — Z tyłu: „*Wzięto w niewolą 26,000 nieprzyjacielskiego żołnierza; zabrano 116 dział.*“

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Austrya.

Tryest, 7 września.

J. Kr. Mość Król Pruski przybył do naszego miasta w Niedzielę, o południu, i tegoż samego dnia o 11-éj wieczorem odpłynął do Wenecyi. Podczas pobytu, J. K. M. zwiedził, w towarzystwie najznakomitszych tutejszych osób, osobliwości miasta, i wypytywał się o wszystko szczegółowo.

Peszt, 2 września.

Tak tutaj, jak i w Budzie, trwają nieprzerwane uroczystości, z powodu przybycia J. C. W. Arcy-Xiążęcia Stefana. Dnia 30 z. m. przedstawiali się J. C. W. oficerowie i sztab wojska, d. 31-go zaś władze cywilne i rozmaite deputacye. Tegoż dnia, wieczorem, Arcy-Xiążę znajdował się w teatrze narodowym, gdzie przez zgromadzoną publiczność okrzykami radości został przyjęty.

Francya.

Paryż, 6 września.

Król wyjeżdżał onegdaj do Neuilly, zwiedził tam nową szkołę gminy, a następnie powrócił do St. Cloud.

— *Union Monarchique* donosi, iż w skutku narad, jakie odbyto onegdaj u Królowéj Krystyny, w pałacu de Courcelles, po nadejściu depeszy od Jenerała Narvaez, wysłano dlań znaczne summy i wexle, któreby mu podały sposobność oczekiwania dalszych wypadków. Według artykułu dziennika *Presse*, wszelkie starania mają być łożone, aby usunąć od boku Królowéj Jenerała Serrano i P. Salamanca.

— Tenże dziennik oświadcza, że jest w stanie opowiedzieć dosłównie co zaszło między Królową Izabellą i Jenerałem Narvaez względem utworzenia nowego gabinetu. Narvaez porozumiawszy się z naczelnikami stronnictwa Moderadów, przełożył Królowéj listę osób, któremi się chciał otoczyć. Królowa przyrzekła dać odpowiedź d. 29 o g. 12-éj w nocy. Na kwadrans przed północą, Jenerał Narvaez znajdował się już w pałacu, i gdy Królowa w kilka

За четверть часа до полуночи, генералъ Нарваэзъ находился во дворцѣ, и Королева, черезъ нѣсколько минутъ, прибывши изъ театра, имѣла съ нимъ слѣдующій разговоръ:

— Не угодно ли Вашему Королевскому Величеству объявить мнѣ свое постановленіе? — Что! постановленіе? да я на представленномъ вами спискѣ нашла однихъ только своихъ враговъ. — Имена, находящіяся въ семъ спискѣ, принадлежатъ лицамъ, извѣстнымъ своею приверженностію къ престолу и преданностію къ Ваш. Корол. Величеству. — А я вамъ говорю, что большею частію они мои враги. — Въ такомъ случаѣ, не благоугодно-ли будетъ сдѣлать Вашему Величеству выборъ и указать мнѣ тѣхъ людей, присутствіе коихъ въ кабинетѣ было бы для васъ болѣе пріятнымъ. — Я всѣхъ наравнѣ отвергаю, и хочу пригласить прогрессистовъ. — Ваше Кор. Величество, вѣроятно опустили изъ вида что прогрессисты по преданію, положенію и системѣ суть опаснѣйшіе враги престола и противники его преимуществъ. — Я ничего не забываю; таково мое постановленіе, впрочемъ въ самыхъ дурныхъ обстоятельствахъ я удержу настоящее министерство. — Ваше Кор. Величество дозволите мнѣ сдѣлать замѣчаніе, что не было нужды приглашать меня изъ Парижа. — Не я васъ приглашала. — Слѣдовательно порученіе мое кончено? — Да, совершенно кончено, и можете удалиться.

Въ то же время, во дворцѣ Королевы собранъ былъ министерскій совѣтъ. Нарваэзъ отправился туда въ такомъ расположеніи духа, которое легко угадать, и разсказавъ разговоръ съ Королевою, удалился, бросивъ проницательный взглядъ на Саламанку, который будучи поддерживаемъ г-мъ Бульверомъ, употреблялъ всѣ мѣры съ 7 часовъ до полуночи, чтобы овладѣть умомъ Королевы, въ чемъ, по видимому, онъ и успѣлъ совершенно

— Съ удивленіемъ замѣчаютъ, что *Journal des Déb.* не сообщаетъ никакихъ извѣстій изъ Испаніи, тогда какъ въ *La Presse* обнародываютъ столь важныя новости какъ предъидущая.

— Утверждаютъ, что генералъ Аметтлеръ получилъ отъ испанскаго правительства дозволеніе возвратиться въ Испанію. Этотъ генералъ и его другъ Примъ, считаются начальниками прогрессистовъ въ Каталоніи.

— Изъ Орана отъ 25-го Августа пишутъ: „По послѣднимъ донесеніямъ изъ Марокко, полагать можно, что въ скоромъ времени начнутся непріятельскія дѣйствія между войсками Абд-эль-Кадера и Марокккаго Султана. Многочисленныя отряды послѣдняго собираются въ Таццу, куда лично отправился и Султанъ Абдъ-эль-Раманъ; онъ прибылъ въ Рабатъ, гдѣ находится уже одинъ изъ сыновей его. Изъ всего этого можно заключать, что дѣла въ Марокко будутъ имѣть рѣшительный результатъ. Абд-эль-Кадеръ, съ своей стороны дѣлаетъ большія приготовленія, вовсе не заботясь о послѣдствіяхъ войны. У него есть деньги и всякіе припасы; войско его хорошо обучено и предано ему совершенно, а притомъ и жители расположены къ нему; однако онъ не рѣшится вдругъ на генеральное сраженіе; зная о томъ, что Султанъ Абд-эль-Раманъ послалъ противъ него многочисленную армію, онъ, кажется, намѣренъ безпокоить Марокскія войска днемъ и ночью, и вступать въ небольшія стычки до тѣхъ поръ, пока не представится случая дать генеральное сраженіе. Притомъ онъ расчитываетъ на побѣги марокксkихъ войскъ.“

(Въ Берлинѣ получено телеграфическое извѣстіе изъ Колоніи, отъ 11-го Сентября, что Абд-эль Кадеръ разбилъ марокккія войска, и находится на пути въ Фезъ).

7 Сентября.

Вчерашняго числа происходило въ Сенъ-Клу совѣщаніе министровъ, подъ предсѣдательствомъ Короля. Морской министръ прибылъ на это совѣщаніе изъ Рамбулье.

— По извѣстіямъ изъ Тулона, Французскіе военные корабли, находившіеся въ послѣднее время при Тунисѣ, а именно: линѣйные *Jena* и *Jupiter*, и пароходный фрегатъ *Magellan*, получили приказаніе присоединиться къ флоту адмирала Трегуара въ Неаполѣ. Въ Тунисѣ господствовало совершенное спокойствіе. О дальнѣйшемъ назначеніи этого флота носились различные слухи.

— Говорятъ, будто бы получено здѣсь изъ Мадрита извѣстіе, что Нарваэзъ убилъ на дуэли генерала Серрано.

chwil potém z widowiska przybyła, następującą miała z nim rozmowę:

— „Czy W. Kr. Mość raczysz mi objawić decyzyą, jaką powzięłaś? — Co? decyzją, jaką powzięłam? kiedy na liście, którą mi przełożyłeś, znalazłam tylko samych moich nieprzyjaciół. — Nazwiska, które ją składają, należą wszystkie do ludzi znanych ze swego przywiązania do tronu i przez swe poświęcenie się dla W. Kr. Mości. — Powtarzam ci, że po większéj części są to moi nieprzyjaciele. — W takim razie, racz W. Kr. Mość zrobić wybór i wskazać mi tych, których obecność w gabinecie byłaby Jéj najprzyjemniejszą. — Wszystkich zarówno odpycham, i chcę kazać przywołać progressistów. — W. K. Mość zapewne zapominasz, że progressiści są z tradycyi, położenia i systemu najniebezpieczniejszymi nieprzyjaciołmi Jéj tronu i przeciwnikami jego prerogatyw. — Ja nic nie zapominam; takie jest moje postanowienie, a w najgorszym razie zatrzymam teraźniejsze ministerstwo. — W. Kr. Mość pozwolić mi raczy uczynić uwagę, że nie było potrzeby przyzywać mnie z Paryża. — To nie ja ciebie przyzywałam. — A więc moja missya jest skończona? — Zupełnie skończona i możesz się oddalić“

W tymże samym czasie Rada Ministrów zgromadzona była w pałacu Królowéj Narvaez udał się tam z usposobieniem łatwem do odgadnienia, a opowiedziawszy rozmowę z Królową, oddalił się, rzuciwszy znaczące spojrzenie na P. Salamanca, który silnie przylgnięty do swego ministerstwa i wspierany przez P. Bulwer, używał wszelkich środków od godz. 7 do północy, aby owładnąć umysł Królowéj, co, jak się zdaje, powiodło mu się zupełnie.

(Ob. Hiszpania).

— Z zadziwieniem czynią uwagę, że *Journal des Débats* nie udziela żadnéj wiadomości z Hiszpanii, podczas gdy *La Presse* ogłasza nowiny takiéj wagi, jak poprzednia.

— Jenerał Amettler miał otrzymać od rządu hiszpańskiego pozwolenie powrótu do Hiszpanii. Ten Jenerał i jego przyjaciel Prim, uważani są za naczelnikow progressistowskich w Katalonii.

— Donoszą z Oranu pod d. 25 sierpnia: „Najświeższe doniesienia z Marokko każą się spodziewać, że wkrótce rozpoczną się kroki nieprzyjacielskie pomiędzy wojskami Abd-el-Kadera i Cesarza Abd el-Rhamana. Liczne wojsko ściąga się do Tazzy, a Cesarz, udając się do tego miasta, gdzie się już jeden z jego synów znajduje, przybył do Rabat. Z tego wszyskiego wnosić można, że stan rzeczy w Marokko stanowczy przybierze obrót. Abd-el-Kader ze swéj strony, czyni wielkie przygotowania, zgoła się nie troszcząc o wypadek wojny. Ma pieniądze i zapasy, wojsko dobrze wyćwiczone i całkiem mu oddane, a wreszcie przychylność ludu za sobą; wszakże nie myśli od razu staczać stanowczéj bitwy; wiedząc owszem, że Cesarz Abd-el-Rhaman liczne przeciwko niemu wysłał wojsko, zdaje się mieć na celu, aby je naprzód dzień i noc niepokoić i małe staczać utarczki, nim upatrzy stosowną chwilę do wydania mu walnéj bitwy. Spodziewa się też znacznéj dezercyi w wojsku Marokkańskiem.“

(W Berlinie otrzymano z Kolonii wiadomość telegraficzną z d. 11 września, że Abd-el-Kader rozgromił wojka Marokkańskie, i jest w drodze do Fezu.)

Dnia 7 września.

Dnia wczorajszego odbyła się w St. Cloud narada Ministeryalna, pod przewodnictwem Króla. Minister marynarki przybył na tę naradę z Rambouillet.

— Według doniesień z Tulonu, wojenne okręty Francuzkie, które się w ostatnim czasie przy Tunis znajdowały, a mianowicie liniowe: *Jena* i *Jupiter*, oraz fregata parowa *Magellan*, otrzymały rozkaz połączenia się z flotą Admirała Trehouart, w Neapolu. W Tunis panowała zupełna spokojność. O dalszém przeznaczeniu téj floty biegały rozmaite pogłoski.

— Z Madrytu nadejść tu miała wiadomość, że Narvaez zabił w pojedynku Jenerała Serrano.

— Военный министръ назначилъ коммисію, которая должна сдѣлать розыскъ относительно доноса Г. Варнери.

— Въ *Courrier fr.* напечатана статья, въ которой маршала Сульта и быв. военнаго министра, Г. Молена Сенъ-Іона, обвиняютъ въ подкупѣ.

— Маршалъ Сультъ, находящійся въ своемъ имѣніи Сультбергѣ, опасно заболѣлъ.

— На прошлой недѣлѣ скончался перъ Франціи, генералъ-лейтенантъ Буркъ, одинъ изъ знатнѣйшихъ офицеровъ временъ имперіи. Ему было отъ роду 75 лѣтъ.

— Извѣстный сочинитель романовъ Г. Бальзакъ, предпринялъ путешествіе въ южную Россію, черезъ Галицію и Подольскую губернію.

8 Сентября.

Принцъ Омальскій въ скоромъ времени отправится въ Алжиръ; всѣ приготовленія къ отъѣзду его уже окончены. Преобразованіе гражданскаго управленія въ трехъ африканскихъ провинціяхъ производится съ такою дѣятельностію, что будетъ окончено въ послѣднихъ числахъ текущаго мѣс ца.

— Въ журналѣ *Droit* напечатано письмо, коимъ фамилія Монтескье объявляетъ, что графъ Альфредъ лишилъ себя жизни, не по причинѣ утраты имущества или несбывшихся предпріятій, а единственно потому что онъ тяготился жизнію, при болѣзненномъ состояніи и меланхоліи.

— Всѣ войска, назначенныя въ Компьенскій лагерь, уже пришли туда, и отложенные на нѣкоторое время, по случаю уборки съ полей овса, маневры вскорѣ начнутся. Между Парижемъ и Компьенскимъ дворцомъ устроены телеграфы.

Англія.

Лондонъ. *6 Сентября.*

Результатъ выборовъ въ новый парламентъ оказался, по тщательной повѣркѣ, слѣдующій: въ числѣ 658 членовъ нижней палаты состоитъ 336 чел. партіи либераловъ, 117 приверженцевъ Роберта Пиля и 201 протекціонистъ. Четверо изъ членовъ—сомнительны или вовсе неизвѣстны. Такимъ образомъ либеральная партія, т. е. соединеніе виговъ, радикалистовъ, хартистовъ и католиковъ, имѣетъ предъ партіею протекціонистовъ большинство 135 ч., а первая изъ сихъ партій, предъ послѣднею вмѣстѣ съ партіею сэръ Роберта Пиля, имѣетъ большинства 18 ч., вмѣстѣ же съ партіею сэръ Роберта Пиля имѣетъ большинства 252 ч.

— Въ *Manchester-Quardian* сообщаютъ, по письму Кобдена изъ С. Петербурга отъ 19 Августа, что этотъ депутатъ намѣревался отправиться въ Москву, а возвращаясь оттуда, посѣтить славную Нижегородскую ярмарку. Кобдена ожидаютъ въ Англіи, въ началѣ Октября.

— Въ журналахъ не перестаютъ сообщать о новыхъ банкротствахъ торговыхъ домовъ.

— По послѣднимъ извѣстіямъ, капитанъ и часть экипажа Англійскаго брига, вышедшаго изъ Ливерпуля въ Патагонію для пріисковъ тамъ минераловъ, умерщвлены Индѣйцами въ заливѣ *Wachman Cap.*

Швейцарія.

Въ засѣданіи 16-го Августа, сеймъ объявилъ себя въ пользу ревизіи союзнаго договора, большинствомъ 13-ти голосовъ. При этомъ случаѣ, депутатъ Цюриха говорилъ слѣдующее: „Въ Цюрихскомъ Кантонѣ, обѣ партіи согласны между собою въ одномъ пунктѣ: онѣ не хотятъ унитарной республики, возможной только при посредствѣ федеральной революціи: кантонъ желаетъ ревизіи договора, основанной на принципѣ верховной власти кантоновъ, но послѣдняя не должна быть доводима до того, чтобъ конфедерація исчезла совершенно; каждый кантонъ, даже самый большой, имѣетъ нужду въ конфедераціи и не можетъ существовать одинъ. Оживленіе промышлености и организованіе надлежащимъ образомъ федеральныхъ властей—вотъ что кажется всего важнѣе Цюрихскому Кантону и для чего онъ всегда готовъ отказаться отъ своихъ привиллегій.

— Въ редакцію *Journal des Débats* пишутъ изъ Берна: „Сеймъ занимался сегодня (18-го Августа) вопросомъ, который, въ продолженіе почти пятнадцати лѣтъ, ежегодно является передъ нимъ, вопросомъ о ревизіи

— Minister wojny wyznaczył Kommissyą, która ma przedsięwziąść śledztwo w Algieryi względem denuncyacyi P. Warnery.

— *Courrier Français* zawiera artykuł obwiniający jawnie Marszałka Soult i byłego Ministra wojny, P. Moline St. Yon, o przekupstwo.

— Marszałek Soult, znajdujący się obecnie w swéj majętności Soultberg, jest mocno słaby.

— Par Francyi, Jenerał-Porucznik Bourke, jeden z najznakomitszych oficerów z czasów Napoleona, zakończył życie w zeszłym tygodniu, mając wieku lat 75.

— Znany romanso-pisarz Balzac, wyjechał w podróż do Rossyi południowéj, przez Galicyą i Podole.

Dnia 8 września.

Xiążę Aumale udaje się wkrótce do Algieru. Wszystkie przygotowania, potrzebne dla objęcia jego wysokiéj godności, są już poczynione. Nowa organizacya administracyi cywilnéj w trzech prowincyach Afrykańskich, ma szybko postępować, tak, aby ukończoną została zupełnie przed upływem bieżącego miesiąca.

— Dziennik *Droit* ogłasza nadesłany mu list rodziny Montesquiou, w którym też oświadcza, że Hrabia Alfred odebrał sobie życie nie z powodu stracenia majątku lub chybionych spekulacyi, ale jedynie w skutku znudzenia się życiem, przy swéj chorobliwości i melancholii.

— Do obozu pod Compiègne przybyły już wszystkie wojska, a ćwiczenia, wstrzymane na czas jakiś zbiorem owsa, mają się znowu rozpocząć. Pomiędzy Paryżem i pałacem w Compiègne urządzono linią telegraficzną.

Anglia.

Londyn, 6 września.

Rezultat wyborów do nowego parlamentu okazał się, podług ścisłego obrachowania, następny: między 658 członkami Izby Niższéj znajduje się: 336 liberalnych, 117 Peelistów i 201 protekcyonistów; 4 ch członków jest wątpliwych, lub jeszcze niewiadomych. Stąd więc stronnictwo liberalne, t. j. połączenie Whigów, Radykalistów, Chartystów i Katolików, ma nad stronnictwem protekcyonistów większość 135. Stronnictwo zaś piérwsze nad drugiém połączonem ze stronnictwem Peelistów, ma większość o 18, a toż piérwsze stronnictwo, wespół ze stronnictwem Peelistów, ma nad protekcyonistami większość o 252.

— *Manchester-Guardian* donosi, według listu Cobdena, datowanego z Petersburga 19 go sierpnia, iż deputowany ten zamierzał właśnie udać się do Moskwy, a w powrócie stamtąd odwiedzić wielki jarmark Niżegorodzki. Cobden spodziewany jest w Anglii w początkach października.

— Dzienniki nie przestają donosić o coraz nowych bankructwach domów handlowych.

— Według świeżo nadeszłych wiadomości, kapitan i część osady brygu angielskiego, który wypłynął z Liverpool do Patagonii, dla poszukiwania tam minerałów, zostali najokropniéj zamordowani przez Indyan w zatoce Wachman-Cap.

Szwajcarya.

Na posiedzeniu d. 16 sierpnia, Sejm oświadczył się za rewizyą aktu federalnego, większością 13 głosów. Przy téj okoliczności, deputowany z Zürich odezwał się w następnych słowach: „W Kantonie Zürich, oba stronnictwa zgadzają się z sobą w tym jedynym punkcie: iż nie życzą unitarnéj rzeczypospolitéj, która może się tylko utworzyć za pomocą rewolucyi federalnéj. Kanton Zürich domaga się rewizyi aktu, opartéj na zasadzie najwyższéj władzy Kantonów, atoli ta ostatnia niema być określoną do tego stopnia, iżby konfederacya znikła zupełnie; każdy Kanton, nawet największy, potrzebuje konfederacyi i sam jeden istnieć nie może. Ożywienie przemysłu i urządzenie w stosowny sposób władz związkowych,— oto jest, co się wydaje rzeczą najważniejszą Kantonowi Zürich, dla któréj też gotów jest zawsze odstąpić od swoich przywilejów."

— Do redakcyi *Journal des Débats* piszą z Bernu: „Sejm roztrząsał dzisiaj (18 sieprnia) kwestyą, która w przeciągu prawie 15 lat, corocznie staje przed nim; kwestyą o rewizyi aktu związkowego. Dotąd na posiedzeniach uprzed

союзнаго договора. Только въ предшествовавшіе ряды засѣданій, этимъ вопросомъ занимались слегка, и преніе не представляло ни занимательности, ни результата. Совсѣмъ другое было въ этотъ разъ. Послѣ продолжительнаго и жаркаго пренія наряжена коммиссія изъ четырнадцати членовъ, которой поручено изготовить докладъ о проектѣ ревизіи. Члены этой коммиссіи: Гг. Охзенбейнъ, Фуррѣръ, Блюмеръ, Мунзигеръ, Сарразинъ, Бахештейнъ, Нафъ, Фрей-Герозъ, Гернъ и проч., разумѣется, радикалы; кантоны отдѣльной лиги отказались отъ подачи голоса." Далѣе, въ омъ же письмѣ сказано: „Съ нѣкотораго времени, журналы очень занимаются нотою, прочитанною недавно президенту директоріи повѣреннымъ въ дѣлахъ ея британскаго величества, г. мъ Пилемъ; но эта нота вовсе не имѣетъ смысла, какой хотятъ придать ей. Г. Охзенбейнъ, лично, можетъ быть ею доволенъ; но сомнительно, чтобъ такое же удовольствіе возбудила она въ партіи, которую онъ еще представляетъ. Нота говоритъ, что англійскому правительству пріятно видѣть въ головѣ конфедераціи твердаго человѣка, могущаго утишить волненіе страстей, которыя вокругъ него бродятъ. По этому можно судить, имѣетъ ли нота смыслъ, ей придаваемый."

— Въ засѣданіи 19-го Августа, сеймъ, по предложенію католическихъ кантоновъ, разсуждалъ о дѣлѣ возстановленія монастырей; одинъ Невшатель присоединился къ предложенію этихъ кантоновъ. Въ понедѣльникъ, 23-го Августа, сеймъ приступилъ къ вопросу объ Іезуитахъ.

— По извѣстіямъ изъ Тессинскаго Кантона, тамошній государственный совѣтъ велѣлъ всему контингенту войскъ этого кантона быть подъ ружьемъ: такая чрезвычайная мѣра принята въ слѣдствіе задержки военныхъ снарядовъ и изъ опасенія быть скоро принужденными защищаться отъ нападенія противниковъ.

Италія.

Римъ, 24 *Августа*.

Его Святѣйшество принималъ, 18-го числа, въ частной аудіенціи, трехъ священниковъ, приговоренныхъ, въ прежнее царствованіе, за политическіе проступки, къ заключенію на всю жизнь, и прощенныхъ нѣсколько недѣль назадъ. Утѣшительныя слова, произнесенныя Папою къ симъ духовнымъ особамъ, выстрадавшимъ одиннадцать лѣтъ въ тюрьмѣ, глубоко тронули всѣхъ присутствовавшихъ, и помилованные объявили, что съ этого мгновенія забываютъ всѣ томленія, претерпѣнныя ими въ продолжительномъ заключеніи.

— *Allgemeine Zeitung* сообщаетъ съ *итальянской границы* письмо слѣдующаго содержанія: „Идущія въ Италію австрійскія подкрѣпленія состоятъ изъ 16 батальйоновъ пѣхоты и 8 эскадроновъ конницы. Въ связи съ этими движеніями войскъ состоитъ и вторичная поѣздка генерала отъ кавалеріи графа Фикельмона въ Италію, посольство котораго имѣетъ чисто-дипломатическую цѣль. Хотя эта мѣра и выборъ столь высокаго сановника доказываютъ важность теперешняго состоянія Италіи для вѣнскаго кабинета, однако, по нашему мнѣнію, было бы весьма ошибочно заключать изъ того о непріязненномъ положеніи Австріи къ Папскому правительству, или даже о порицаніи вѣнскимъ кабинетомъ реформъ, производимыхъ въ Римѣ. Что бы ни говорили о томъ газеты внутри и внѣ Италіи, австрійскій кабинетъ, какъ мы знаемъ изъ достовѣрнаго источника, вовсе не думаетъ о такой оппозиціи. Даже и происшествіе въ Феррарѣ не даетъ къ тому повода; и если Австрія своимъ правомъ - содержать въ этомъ городѣ гарнизонъ, пользуется теперь такимъ же образомъ, какъ она и прежде, въ силу трактатовъ, пользовалась имъ, то самое простое объясненіе, сдѣланное Римскому двору, будетъ достаточно для доказательства неосновательности каждой жалобы. Послѣ того, что Австрія испытала въ Галиціи, нельзя сердиться на ея правительство, если оно заблаговременно принимаетъ мѣры для поддержанія спокойствія въ Ломбардіи. Далѣе, въ чемъ мы можемъ увѣрить, намѣренія Австріи не простираются. Такимъ образомъ, безъ всякаго опасенія можно смотрѣть въ будущность; улучшенія Пія IX столько цѣнятся по ихъ достоинству, что не могутъ не заслуживать повсюду полнаго одобренія."

nich, przedmiot ten z lekka tylko był dotykany, i rozprawy nad nim nic ważnego ani stanowczego nie zawierały. Ale tą razą rzecz się ma zupełnie inaczéj. Po długich i żwawych rozprawach, wyznaczono Kommissyą z 14 członków, któréj polecono wygotować przedstawienie o projekcie rewizyi. Członkowie téj kommissyi: P. Ochsenbein, Furrer, Blumer, Munsiger, Sarrasin, Bachestein, Naff, Frej Heros, Hern i t. d., są, ma się rozumieć, Radykalistami; Kantony oddzielnéj ligi uchyliły się od głosowania." Daléj w tymże liście powiedziano; „Od niejakiego czasu, dzienniki bardzo gorliwie zajmują się notą, przeczytaną niedawno Prezydentowi Dyrektoryatu przez pełnomocnika Królowéj angielskiéj, P. Peela, atoli ta nota niema bynajmniéj tego znaczenia, jakie jéj przypisują. P. Ochsenbein, osobiście, może być z niéj zadowolony; ale rzecz bardzo wątpliwa, aby podobneż zadowolenie sprawiła w całém stronnictwie, którego on jest reprezentantem. Nota powiada, że angielskiemu rządowi przyjemnie jest widzieć na czele konfederacyi męża z charakterem, który potrafi uśmierzyć namiętności, burzące się w około niego. Ztąd można się przekonać, azali nota ta ma znaczenie jakie jéj usiłują nadać."

— Na posiedzeniu d. 19 sierpnia, Sejm, na wniosek katolickich Kantonów, roztrząsał kwestyą przywrócenia klasztorów. Jeden tylko Neufchatel przychylił się do wniosku tych Kantonów. W Poniedziałek, 23 sierpnia, Sejm przystąpił do kwestyi o Jezuitach.

— Podług wiadomości z Kantonu Tessin, tameczna rada najwyższa rozkazała całemu kontyngensowi wojsk tego Kantonu stanąć pod bronią: ten nadzwyczajny środek został przedsięwzięty w skutek zatrzymania wojennych zapasów, jako też z obawy wkrótce mającéj nastąpić napaści przeciwników.

Włochy.

Rzym, 24 *sierpnia*.

Jego Świątobliwość przyjmował, 18 sierpnia, na prywatnem posłuchaniu, trzech kapłanów, skazanych za uprzedniego pontyfikatu, za wykroczenia polityczne, na dożywotnie więzienie, a ułaskawionych przed kilku tygodniami. Słowa pociechy, wyrzeczone przez Papieża do tych duchownych osób, które jedenaście lat przepędziły w więzieniu, do głębi serca poruszyły wszystkich obecnych; ułaskawieni zaś oświadczyli, że od téj chwili zapominają wszystkich cierpień, jakich przez tak długi czas swego zamknięcia doznali.

— *Powszechna Gazeta Augsburgska* umieściła od granic Włoskich list następującego brzmienia: „Idące do Włoch posiłki austryackie składają się z 16 batalionów piechoty i 8 szwadronów jazdy. W związku z temi poruszeniami wojsk, zostaje i powtórna podróż Jenerała Jazdy Hr. Ficquelmonta do Włoch, którego poselstwo ma cel czysto-dyplomatyczny. Chociaż środek ten, jako też wybór tak wysokiego urzędnika, dowodzą ważności obecnego stanu Włoch dla gabinetu Wiedeńskiego, jednakże, naszem zdaniem, mylnie byłoby ztąd wnosić o nieprzyjaznem stanowisku Austryi względem rządu Papiezkiego, lub nawet o niepochwalaniu przez gabinet Wiedeński reform dworu Rzymskiego. Cokolwiek o tém prawią dzienniki wewnątrz i po za granicą Włoch, gabinet austryacki, jak wiemy z najpewniejszego źródła, zgoła o takiéj opozycyi nie myśli. Nawet wypadki zaszłe w Ferrarze, nie dają do tego powodu, i jeśli Austrya prawa swojego — utrzymywania w tém mieście załogi, — używa teraz w ten sposób, jak go i uprzednio, na mocy traktatów, używała; tedy samo proste w téj mierze objaśnienie, złożone Rzymskiemu dworowi, będzie już dostatecznym dowodem nieugruntowności wszelkich z tego względu żażaleń. Po wypadkach, jakich Austrya doznała w Galicyi, nie można mieć za złe jéj rządowi, jeśli wcześnie przedsiębierze środki dla utrzymania spokojności w Lombardyi. Zamiary Austryi, ręczyć możemy, nie posuwają się daléj. Tym sposobem, bez wszelkiéj bojaźni możemy poglądać na przyszłość; ulepszenia Piusa IX tak są podług swéj wartości cenione, iż nie mogą nie zasługiwać wszędy na najwyższą pochwałę.

— Папа на дняхъ разрѣшилъ постройку двухъ новыхъ желѣзныхъ дорогъ, къ границамъ: неаполитанской и моденской.

— Командоръ Папскаго флота капитанъ Чіальди, возвратился сюда съ береговъ Адріатическаго моря. По повелѣнію Папы, тамошнія гавани, въ Урбино и Пезарро, занесенныя пескомъ, очищены уже, подъ наблюденіемъ капитана Чіальди, посредствомъ выписанныхъ для сего изъ Англіи паровыхъ машинъ.

Испанія.

Мадритъ, 29 Августа.

Королева спросила третьяго дня у генерала Нарваэза, на данной ему аудіенціи: согласится-ли онъ образовать новое министерство, которое бы соотвѣтствовало настоящему критическому положенію вещей. Генералъ просилъ доставить ему нѣкоторое время, для соображенія обстоятельствъ и переговоровъ съ надлежащими лицами. Въ продолженіе всей недѣли квартира его наполнена была посѣщавшими его лицами, принадлежащими къ такъ называемой, г-мъ Гизо, французской партіи. Вчера отправлялся Нарваэзъ въ Пардо, гдѣ имѣлъ непродолжительную аудіенцію у Короля. Но Король не хотѣлъ входить съ нимъ въ соображеніе своихъ соотношеній до тѣхъ поръ, пока онъ не явится къ нему съ этого цѣлію въ качествѣ оффиціальнаго представителя Королевы. Прибывъ обратно изъ Пардо, Нарваэзъ присутствовалъ въ министерскомъ совѣтѣ. Вечеромъ имѣлъ вторичную аудіенцію у Королевы.

— Каталонія принимаемъ болѣе и болѣе грозный видъ. Значительная карлистская шайка появилась, 21 числа, въ Санта-Винценте-дель-Кальдерсъ, и приглашала народъ къ мятежу отъ имени Карла VII. Равномѣрно и въ другихъ мѣстахъ появились такія же шайки; въ Ла-Сельма одна такая шайка была разбита правительственными войсками. Въ жур. *Heraldo* требуютъ, чтобы правительство усилило армію въ Каталоніи до 50,000 чел., и чтобы тамошнимъ жителямъ приказало раздать нѣкоторое количество оружія.

31 Августа.

Нарваэзъ отказался вчера отъ даннаго ему порученія образовать новый кабинетъ. Англійскій посланникъ уничтожилъ всѣ его усилія и въ дурномъ свѣтѣ представилъ Королевѣ его намѣренія. Онъ содѣйствуетъ проекту расторженія брака Королевы съ мужемъ, и представляетъ ей въ будущіе мужья, втораго сына Португальской Королевы, девяти-лѣтняго Опортскаго принца. Генералъ Серрано имѣетъ быть назначенъ Гофмаршаломъ двора Королевы и мадритскимъ генералъ-капитаномъ. Эти проекты расположили Королеву къ тому, что она о Нарваэзѣ не хочетъ даже и слышать. (См. Франція).

— Генералъ Нарваэзъ выѣхалъ изъ Мадрита. За достовѣрное сказываютъ, что Пачеко выйдетъ изъ кабинета. Онъ уже не бываетъ въ своемъ министерствѣ и должность его исправляетъ Г. Мацаредо. Саламанка очень занятъ преобразованіемъ кабинета и намѣренъ ввести въ оный довѣренныхъ друзей своихъ. Въ оффиціальной газетѣ напечатаны имена 25 новыхъ сенаторовъ.

1 Сентября.

Въ сегодняшней *Gaceta* обнародована отставка министровъ настоящихъ и назначеніе новыхъ. Генералъ Кордова назначенъ военнымъ министромъ; Эскосура, настоящій мадритскій политическій начальникъ, —минис. внут. дѣлъ; генералъ Росъ-де Олано,—минис. торговли, просвѣщенія и проч., а г-ну Кабалерро, настоящему помощнику статс-секретаря по министерству иностранныхъ дѣлъ, ввѣрено временно управленіе симъ министерствомъ; Саламанка остался при министерствѣ финансовъ, а Г. Сотело при морскомъ министерствѣ.

— Говорятъ, будто бы Г. Саламанка не хочетъ вступать въ должность президента министровъ, и что оную вмѣстѣ съ министерствомъ иностранныхъ дѣлъ предложилъ генералу Але. жительствующему нынѣ въ окрестностяхъ Малаги. Генералъ Але служилъ вмѣстѣ съ Эспартеро въ южной Америкѣ, и въ послѣдней войнѣ подъ его начальствомъ на полуостровѣ. По ходатайству Эспартеро, въ 1838 году назначенъ онъ былъ министромъ и президентомъ совѣта, при чемъ весьма

— Papież udzielił właśnie pozwolenie na budowę dwóch dróg żelaznych: do granicy Neapolitańskiéj i do granicy modeńskiéj.

— Komandor marynarki Papiezkiéj, Kapitan Cialdi, powrócił tu od brzegów morza Adryatyckiego. Z rozkazu Ojca św., porty tameczne, najbardziéj zamulone, w legacyach: Urbino i Pesaro, zostały oddawna, pod kierunkiem Kapitana Cialdi, za pomocą umyślnie do tego zbudowanych w Anglii machin parowych, oczyszczone.

Hiszpania.

Madryt, 29 sierpnia.

Królowa zapytała się onegdaj Jenerała Narvaeza, na udzielonem mu posłuchaniu: czy się podejmie utworzyć nowe ministerstwo, odpowiedne obecnemu krytycznemu położeniu. Jenerał prosił o czas dla należytego rozważenia okoliczności i pomówienia z odpowiedniemi osobami. Przez cały ten dzień mieszkanie jego napełnione było odwiedzającemi go osobami, należącemi do stronnictwa „francuzkiem" przez P. Guizot nazwanego. Wczoraj udał się Narvaez do Pardo, gdzie miał krótkie u Króla posłuchanie. Król wszakże nie chciał się z nim wdać w żadne roztrząsanie stosunków swoich, dopóki nie przemówi do niego w charakterze urzędowego reprezentanta korony. Po powrocie z Pardo, Narvaez był obecnym radzie Ministrów. Wieczorem miał drugie u Królowéj posłuchanie.

— W Katalonii przybierają rzeczy coraz groźniejszą postać. Wielka banda Karlistowska ukazała się d. 21 w San Vincente del Calders i wezwała lud do buntu w imieniu Karola VII. Na innych także miejscach ukazały się podobne bandy; w La Selma wojsko rządowe pobiło jedną z takowych. Dz. *Heraldo* nalega na rząd, aby armią w Katalonii powiększył do 50,000 ludzi, i aby pomiędzy ludność tamtejszą kazał rozdać pewną ilość broni.

Dnia 31 sierpnia

Narvaez zrzekł się wczoraj zlecenia względem utworzenia nowego gabinetu. Poseł angielski zniweczył wszelkie jego usiłowania, i w złem świetle przedstawił Królowéj plany jego. Popiera on projekt rozwiedzenia się Królowéj z mężem, i przedstawia jéj na przyszłego męża, drugiego syna Królowéj Portugalskiéj, 9-letniego Xięcia Oporto. Jenerał Serrano ma być mianowany Mayor-Domem Królowéj i Jeneralnym Kapitanem Madrytu. Te projekta skłoniły Królowę do tego, że o Narvaezie nic już i słyszeć nie chce. (Ob. Francya).

— Jenerał Narvaez opuścił Madryt. Utrzymują też za rzecz najpewniejszą, że Pacheco wyjdzie z gabinetu; jakoż nie ukazuje się już w swojém ministerstwie, a zastępuje go Mazzaredo. Salamanca ma być wielce zajęty reorganizacyą gabinetu, i zamierza wprowadzić doń najzaufańszych swych przyjaciół. Gazeta urzędowa ogłosiła nominacye 25 nowych Senatorów.

Dnia 1 września.

Dzisiejsza *Gaceta* ogłasza dymissye dotychczasowych i nominacye nowych Ministrów. Jenerał *Cordova* mianowany został Ministrem wojny; *Escosura*, dotychczasowy Naczelnik polityczny Madrytu, Ministrem spraw wewnętrznych; Jenerał *Ros de Olano*, M. handlu, oświecenia i t. p., a P. *Caballero*, dotychczasowemu Podsekretarzowi Stanu w ministerstwie spraw zagr., poruczono tymczasowie kierunek tegoż Ministerstwa. *Salamanca* pozostał w ministerstwie skarbu, a P. *Sotelo* Ministrem Marynarki.

— Głoszą, że P. Salamanca nie chce objąć prezesostwa Rady Ministrów, ale takowe wraz z ministerstwem spraw zagranicznych ofiarował Jenerałowi Alaix, mieszkającemu obecnie w okolicy Malagi. Jenerał Alaix służył z Esparterem w południowéj Ameryce, oraz pod nim w ostatniéj wojnie na pół wyspie. Za staraniem Espartero zoatał w roku 1838 Ministrem i Prezesem Rady, i w tym charakterze wiele się przyłożył do zawarcia traktatu w Bergara. Potém udał się do południowéj Ameryki i żad-

способствовалъ заключенію Бергарскаго трактата. За симъ онъ отправился въ южную Америку, и въ послѣдовавшихъ потомъ событіяхъ не имѣлъ никакого участія. Онъ самый непримиримый врагъ Нарваэза.

— Послѣднія распоряженія Королевы относительно перемѣны министерства, скрѣплены были г-мъ Сотело, морскимъ министромъ, который остался въ томъ же званіи. Министру юстиціи Багамондѣ и министру просвѣщенія пастору Діасу, предлагали удержать свои портфели, но они не согласились на это. Новый кабинетъ состоитъ изъ однихъ друзей Саламанки, и рѣшительно подвергнетъ себя вліянію Англіи.

— Здѣсь опасаются послѣдствій оскорбленія генерала Нарваэза; извѣстно, что въ генералахъ Павіи и Кончѣ онъ найдетъ приверженцевъ и союзниковъ. Слышно, что генералу Нарваэзу дано будетъ повелѣніе пребывать въ Сарагоссѣ.

3 Сентября.

Королева приказала не генералу Але, но герцогу Фріасу, находящемуся нынѣ въ Бискайи, быть президентомъ кабинета и министромъ иностранныхъ дѣлъ. Однако сомнѣваются, чтобы герцогъ согласился на сіе предложеніе.

— Сенаторъ и президентъ аппелляціоннаго суда, Г. Гарсіа Гойена, мужъ всѣми уважаемый, назначенъ министромъ юстиціи.

— Генералъ Нарваэзъ прибылъ сюда, какъ самъ объявилъ, съ намѣреніемъ явиться въ качествѣ начальника ультрамодерадосской или французской партіи, и рѣшительно побѣдить всѣ противныя партіи. Новое же министерство избрало для себя другой путь, какъ это видно изъ слѣдующаго королевскаго постановленія:

,,Такъ какъ высочайшая моя воля состоитъ въ томъ, чтобы предать забвенію происшедшіе въ Государствѣ, въ продолженіи послѣднихъ лѣтъ, споры и перемѣны, то я постановляю слѣдующее: Ст. 1. представители моего правительства въ чужихъ странахъ, должны снабжать всѣхъ политическихъ выходцевъ, по ихъ просьбѣ, паспортами для возвращенія въ Испанію, безъ всякаго другаго требованія, кромѣ принесенія клятвы въ томъ, что они будутъ вѣрны и преданы моей особѣ и основной хартіи государства. Ст. 2. Производящіяся изслѣдованія о политическихъ преступникахъ, тотчасъ прекратить, за исключеніемъ однако тѣхъ, которые состоятъ въ связи съ теперешнимъ возстаніемъ въ Каталоніи. Ст. 3. Подходящія подъ сіе постановленіе лица, служившія въ шайкахъ Донъ Карлоса, безъ особаго разрѣшенія моего правительства не могутъ пребывать въ военныхъ округахъ Каталоніи, Арагоніи, Наварры и Баскихъ провинціяхъ."

— Въ слѣдствіе сего постановленія, возвращенію Эспартеро въ Испанію ничто уже болѣе непрепятствуетъ, кромѣ только собственной его воли. Карлистскимъ выходцамъ, начиная съ полковника и выше, донынѣ воспрещено было возвращеніе въ Испанію, которое теперь разрѣшено съ вышеприведенными условіями.

— Правительство опасаясь движенія со стороны партіи ультрамодерадосовъ, призвало генерала Але, мужа весьма энергическаго и твердаго, чтобы онъ въ званіи генералъ-капитана новой Кастиліи, принялъ начальство надъ здѣшними войсками, а на мѣсто Каталонскаго генералъ-капитана, генерала Павія, приверженца партіи ультрамодерадосовъ, назначило генерала Донъ Мануэля കончу, командовавшаго интервенціонною арміею въ Португаліи. Онъ отправится въ Каталонію завтра, а вслѣдъ за нимъ выступитъ туда же шесть баталіоновъ пѣхотныхъ егерей.

— По телеграфической депешѣ, полученной въ Парижѣ, сообщено, что бывшій Регентъ Эспартеро, пожалованъ въ сенаторы.

Греція.

Аѳины, 15 Августа.

10-го числа получена здѣсь изъ Константинополя новая нота турецкаго правительства, которое желаетъ, чтобы наше правительство исполнило требованіе, объявленное въ письмѣ Рейсъ-Эффендія отъ 16 Іюля, и чтобы доказательство сего исполненія могло быть Портѣ представлено не позже 14 числа с. м., ибо въ противномъ случаѣ, Порта вынуждена будетъ предпринять принудительныя мѣры. Наше правительство отвѣчало, что срокъ, назначенный для исполненія сего требованія, невозможенъ по своей не продолжительности даже въ физическомъ отношеніи,

nego już w późniejszych wypadkach nie miał udziału. On i Narvaez są zacięci nieprzyjaciele.

— Ostatnie rozporządzenia królewskie, dotyczące zmiany ministeryalnéj, kontrasygnowane były przez pana Sotelo, Ministra marynarki, który w tymurzędzie pozostał. Ministrowi sprawiedliwości, P. Bahamonde i Ministrowi oświecenia Pastorowi Diaz, proponowano zatrzymanie swych posad, ale się na to nie zgodzili. Nowy gabinet składa się z samych przyjaciół Salamanki i stanowczo odda się pod wpływ angielski.

— Obawiają się tu skutków poniżenia Jenerała Narvaeza; wiadomo bowiem, że w Jenerałach Pavia i Concha znajdzie swoich stronników i sprzymierzeńców. Słychać, że Jenerał Narvaez otrzyma ma rozkaz przemieszkiwania w Saragossie.

Dnia 3 września.

Królowa rozkazała nie Jenerałowi Alaix, ale Xięciu Frias, znajdującemu się obecnie w Biskai, powierzyć prezesostwo gabinetu i ministerstwo spraw zagranicznych. Wątpią jednak, aby Xiąże przyjął tę godność.

— Senator i Prezes Sądu Appellacyjnego, P. Garcia Goyena, mąż powszechnie poważany, mianowany został Ministrem sprawiedliwości.

— Jenerał Narvaez przybył tu, jak sam zapowiedział, w zamiarze wystąpienia jako naczelnik stronnictwa ultra-moderadowskiego, czyli francuzkiego, i pokonania z największą energią wszystkich przeciwnych stronnictw. Nowe zaś ministerstwo obrało sobie inną, pojednawczą drogę, jak się to okazuje z następującego dekretu Krolewskiego:

,,Ponieważ najwyższą moją wolą jest, puścić w zapomnienie zaszłe w monarchii w ciągu ostatnich lat zajścia i zmiany, postanowiłam co następuje: Art. 1. Reprezentanci rządu mojego w obcych krajach, mają udzielać wszystkim zgłaszającym się o to wychodźcom politycznym, pasziporta do Hiszpanii, bez żadnych innych wymagań, prócz tylko złożenia przysięgi, że mojéj Najwyższéj osobie i ustawie zasadniczéj monarchii wiernymi będą. Artykuł 2. Toczące się processa o przewinienia polityczne mają być natychmiast zwinięte, wyjąwszy te, któ e mają związek z teraźniejszem powstaniem w Katalonii. Art. 3. Objęte tym dekretem osoby, które służyły w bandach Ex-Infanta Don Karlosa, bez oddzielnego pozwolenia rządu mego, nie mogą przebywać w wojskowych okręgach Katalonii, Aragonii, Nawarry i prowincyi Baskijskich."

W skutku tego rozporządzenia, powrótowi Esparterego do Hiszpanii nic już nie stoi na przeszkodzie, prócz chyba jego własna wola. Wychodźcom karlistowskim, począwszy od Półkownika i wyżéj, był dotąd powrót do Hiszpanii wzbroniony; teraz zaś, pod przytoczonemi wyżéj warunkami, dozwala się bez wyjątku wszystkim.

— Rząd obawiając się poruszenia ze strony ultra-moderadystowskiego stronnictwa, powołał Jenerała Alaix, męża bardzo sprężystego i nieugiętego, aby jako Jeneralny Kapitan Nowéj Kastylii, stanął na czele wojsk tutejszych, a w miejsce Jeneralnego Kapitana Katalonii, Jenerała Pavia, uległego zupełnie stronnictwu ultramoderadów, mianował Jenerała Don Manuela Concha, który dowodził armią interwencyjną w Portugalii. Uda się on już jutro do Katalonii, a sześć batalionów strzeleckich, wyruszą tamże za nim niebawem.

— Wiadomość telegraficzna odebrana w Paryżu, donosi, iż były Rejent *Espartero*, mianowany został Senatorem.

Grecya.

Ateny, 15 sierpnia.

Dnia 10 nadeszła tu z Konstantynopola nowa nota rządu tureckiego, który domaga się od rządu naszego, aby spełnił żądania, objawione w piśmie Reis-Effendego z d. 16 lipca, i aby dowód tego załatwienia mógł być Porcie przedstawiony najpóźniéj d. 14 b. m.; w przeciwnym bowiem razie, Porta przystąpi do zapowiedzianych poprzednio środków przymusowych. Rząd nasz odpowiedział naturalnie, że do spełnienia takiego żądania, termin ten nawet pod względem fizycznym nie jest dostateczn m, lecz że prócz tego czekają tu wprzód na odpowiedź z Wiednia, nim rząd grecki nowy krok w téj sprawie przedsięwziąść może.

(2)

и что сверхъ сего здѣсь ожидаютъ отвѣта изъ Вѣны, до полученія котораго греческое правительство не предприметъ ничего новаго по сему дѣлу.

— Изъ крѣпости Халкиды (на островѣ Эвбеѣ) получено извѣстіе, что генералъ Гризіоттисъ, содержавшійся по разнымъ на него жалобамъ подъ стражею, ночью бѣжалъ изъ своей тюрьмы и съ значительною толпою вооруженныхъ людей утвердился близъ города. Деревня, по имени Базилика, есть собственность Гризіоттиса, и въ ней-то укрѣпился онъ, привлекая къ себѣ бродягъ, жаждущихъ добычи. По случаю отсутствія Колеттиса, уѣхавшаго въ Навплію для перевезенія оттуда въ Аѳины бренныхъ останковъ своей матери, министерскій совѣтъ самъ собою рѣшился принять нужныя мѣры. На французскомъ пароходѣ „Шакалъ" подполковникъ Яни Костасъ съ 60 человѣками былъ отправленъ въ Эвбею, чтобы занять укрѣпленный пунктъ Картисто и оборонять его отъ мятежниковъ. Адъютантъ Короля, генералъ Гардикіоти Гривасъ, назначенъ командующимъ всею военною силою въ Эвбеѣ, и въ прошлую ночь съ двумя орудіями отправился на австрійскомъ пароходѣ туда же. Часть аѳинскаго гарнизона и нѣсколько иррегулярныхъ войскъ и конныхъ жандармовъ отряжены противъ инсургентовъ. Колержи оставилъ Занте, и, вѣроятно, находится теперь на одномъ изъ англійскихъ военныхъ кораблей, стоящихъ передъ Патрасомъ. Гривасъ все еще въ Превезѣ. Майоръ Валенцосъ, партизанъ, извѣстный по своимъ стычкамъ съ турецкими мѣстными начальниками, появился на греческой землѣ.

Сѣв. Амер. Соед. Штаты.

Съ прибывшимъ въ Ливерпуль англійскимъ кораблемъ *Britania*, получены извѣстія изъ Нью-Іорка отъ 31 Іюля, изъ Мексики отъ 3-го числа, и изъ Вэра-Круса отъ 18-го того же мѣсяца. Предъ отплытіемъ этого корабля, въ Нью-Іоркѣ получено извѣстіе, посредствомъ электрическаго телеграфа, что Мексиканское правительство отправило трехъ коммисаровъ къ г-ну Тристу въ Санъ Мартенъ Тесмебиканъ, въ 9-ти миляхъ отъ Пуэблы, для переговоровъ съ нимъ о мирѣ. О результатѣ сихъ переговоровъ, а равно дѣйствительно ли Мексиканцы имѣли намѣреніе заключить миръ съ Соединенными Штатами, или только хотѣли выиграть время, въ Нью-Іоркѣ ничего не извѣстно.

— Въ журналѣ *New-American-Sum*, главный редакторъ коего недавно посѣтилъ островъ Кубу, въ длинной статьѣ возобновляютъ вопросъ о присоединеніи сего острова, посредствомъ покупки, къ Соединеннымъ Штатамъ. Въ этомъ журналѣ утверждаютъ, что на сто жителей Кубы, 99 чел. расположены въ пользу сего присоединенія. Тѣ, кои желаютъ сего, суть люди зажиточные и пользующіеся большимъ вліяніемъ на островѣ, и состоятъ въ главѣ многочисленной партіи на островѣ, въ коей участвуютъ всѣ туземныя знаменитости. Имъ хорошо извѣстны потребности и желанія остальнаго тамошняго народонаселенія, которому уже наскучило обогащать нѣкоторыхъ гордыхъ Кастильцевъ, собирающихъ богатства и почести. Это нерасположеніе туземцевъ легко объяснить тѣмъ обстоятельствомъ, что они исключены изъ всѣхъ гражданскихъ и военныхъ должностей, что всѣ произведенія острова обложены разнаго рода налогами, и вообще что съ ними обращаются какъ съ невольниками, участь коихъ зависитъ отъ хорошаго или дурнаго расположенія духа управляющихъ. Вотъ причины, по коимъ жители острова Кубы желаютъ видѣть здѣсь знамя Соединенныхъ Штатовъ. Мы повторяемъ, говоритъ *New-American-Sun*, что Куба будетъ принадлежать намъ, коль скоро Соединенныя Штаты пожелаютъ рѣшить этотъ вопросъ не посредствомъ завоеванія, но покупки.

— Z twierdzy Chalcis (na wyspie Eubea) otrzymano wiadomość, że Jenerał Griziotis, uwięziony tam, z powodu różnych skarg na niego, uciekł w nocy ze swego więzienia, i ze znaczną bandą zbrojnych ludzi okopał się niedaleko miasta. Wieś, imieniem Bazylika, jest własnością Griziotisa, i w niéj to się on oszańcował, zwabiając do siebie włóczęgów, chciwych zdobyczy. Z powodu nieobecności Kolettisa, który wyjechał do Nauplii, dla przewiezienia ztamtąd do Aten zwłok swojéj matki, rada Ministrów sama przez się postanowiła przedsięwziąć stosowne środki. Na parostatku francuzkim *Szakal*, Podpółkownik Jani-Kostas, na czele 60 ludzi, wysłany został do Eubei dla zajęcia warownego punktu Karisto i bronienia go od buntowników. Adjutant królewski, Jenerał Gardikioti Grivas, mianowany został głównodowodzącym całą wojenną siłą w Eubei, i przeszłéj nocy, z dwóma działami, udał się tamże na parostatku austryackim. Część Ateńskiéj załogi i nieco nieregularnego wojska, tudzież konnych żandarmów, wysłane zostały przeciw rokoszanom. Kalergi opuścił Zante, i zapewne znajduje się obecnie na jednym z angielskich okrętów, stojących przed zatoką Patras. Grivas bawi ciągle w Prevezie. Major Valenzos, partyzant, znany ze swoich utarczek z tureckimi miejscowymi naczelnikami, ukazał się na ziemi greckiéj.

Stany-Zjednoczone Ameryki Północnéj.

Przybyły do Liwerpoolu okręt angielski *Britania*, przywiózł wiadomości z New-Yorku z dnia 31-go lipca, z Mexyku z dnia 3-go, a z Veracruz z dnia 18-go pomienionego miesiąca. Przed odbiciem tego okrętu od brzegów, nadeszła do New-Yorku wiadomość, telegrafem elektrycznym, że rząd Mexykański wysłał trzech kommissarzy do P. Trist, bawiącego w San Martin Tesmebican, o 9 mil od Puebli, w celu traktowania z nim o pokój. Jak poszły te rokowania, czy Mexykanie mieli zamiar zawrzéć ze Stanami Zjednoczonemi pokój istotny, lub czyli tylko czas zyskać chcieli, nie wiedziano o tém w New-Yorku.

— Dziennik *New-American-Sun*, którego główny Redaktor przebiegał niedawno wyspę Kubę, wznawia w długim artykule kwestyą przyłączenia téj wyspy do Stanów-Zjednoczonych, przez jéj zakupienie. Ten dziennik utrzymuje, że na stu mieszkańcach Kuby, 99 są za tem przyłączeniem. Ci, którzy go najżywiéj pragną, są właśnie ludzie najmajętniejsi i najwięcéj mający wpływu, znajdują się na czele licznego stronnictwa na wyspie, do którego należy wszystko, co jest znakomitszego pomiędzy krajowcami. Znają oni dokładnie potrzeby i życzenia reszty ludności krajowéj, któréj się już sprzykrzyło być wysysaną w imieniu Hiszpanii przez pewną liczbę dumnych Kastylianów, którzy gromadzą tylko sobie bogactwa i zaszczyty. Ta niechęć krajowców łatwo się da pojąć przez te okoliczności, że się znajdują wyłączeni od wszelkich urzędów cywilnych i wojskowych; że wszelkie płody wyspy obciążone są różnego rodzaju opłatami; zgoła, że się z niemi obchodzą jak z niewolnikami, których los zależy od dobrego humoru rządzących. Oto są powody, dla których mieszkańcy Kuby pragną widzieć na swéj wyspie powiewającą chorągiew Stanów Zjednoczonych. Powtarzamy, mówi *New-American-Sun*, Kuba należéć będzie do nas, jak tylko Stany-Zjednoczone zajmą się tém nie drogą zdobycia, ale drogą kupna.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Гликсберга.—Печ. позвол. 16-го Сентабря 1847 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ.*